

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

12. Cur quidam voluntariam paupertatem eligant?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

pater eram pauperum. Itaque ut vino alij sanantur, alij ad insaniam rediguntur; sic diuitijs & inopiã nonnulli exorbitant, nonnulli excitantur ad virtutem amplexandam.

Tertia classis *voluntaria frugalitatis*, ut eam veteres philosophi vocabant, seu paupertatis, monstrat, etsi tam cõpia, quàm inopia res sit quãdam ex se indifferens, qua bene, vel malè uti possunt mortales, longè tamen difficilius esse, modum tenere in diuitijs, quàm in paupertate, ac proinde diuites proniùs virtutem exuere, pauperes constantiùs recinere. Hinc sapientiores plerumque sese opibus sponte abdicarunt, quas scaphæ similes sunt arbitrati. Scapham qui flumini imponit, & aquæ decurrenti permittit, facili negotio, ipsius aquæ ductu ad mare vsque descendet. Quòd si autem contra fluminis impetum eam sursum propellere, & ad caput nauigare fontemque velit, poterit quidem, sed non æquè faciliè, quia ratis conto subigenda, laborandum, & sudandum est. Nummi, & opes talis scapha sunt, quas si in eum cursum, quem modò Mundi res habent; diuitias tuas ducere velis, citò, & absque labore, diuitiæ te in amarum damnationis æternæ mare peruehent: at si, contra mundi cursum, & consuetissimos mores, opes tuas in cælum præmittere, & tibi amicos de mammona iniquitatis facere conaris, poteris quidem ad cælum contra Mundi imperum, etiam per opes, vehi; sed aliquid, immò multum difficultatis senties, & contra torrentem nitendum erit. Hoc cum viderent, qui aliquid supra vulgus viderunt, etsi scirent etiam diuitias posse esse innoxias, immò posse esse instrumentum, quo cæli portæ referantur, haud tamen ignorarunt annexam ijs difficultatem, consuetudinemque hominum communem, & illecebras, quæ quia à paupertate procul sunt, idèò illam diuitijs præposuerunt, tutioraque elegerunt. At quia difficile est opes contemnere, & thesauro præferre paupertatem; cum tamen in hoc eardo rei versetur, (nemo enim de paupertate queretur, si eam diuitijs præstantiorem iudicabit) age inquisitiùs hæc duo inter se collata dispiciamus, ut, si constet, diuites esse miseriore, pauperes autem longè feliciores, miserijs veris, veram discamus præponere felicitatem. Neque enim aurum, aut opes sunt homini ad vitam necessariæ, etsi ei prodesse & obesse possint, sicut illa de quibus Beda

XII.

Beda in Col. ait: *Qui sunt tres amici & inimici sine quibus viuere nemo potest? Ignis, leſtaneis PP. aqua, & ferrum. Aurum amicum est & inimicum, sed sine eo multi vixerunt, viuunt, viuent.*

CAPVT III.

Vel ex Ethnicorum doctrina, paupertatem diuitijs esse antepontendum.

I.

Vide Lipſum
de Saturnali-
bus.

Lucian. ep. 1.
Saturnali.

AVREVM Saturni ſæculum, aut vitam, qualis in Paradiso agebatur, optimam latiffimamque fuiſſe, vel Poëtæ cetererunt. In cuius vitæ memoriam Romani veteres Saturnalia inſtituerunt, quibus & ipſi ſerui conuiuantes, dominis pares eſſent. Ad hoc feſtum igitur ritè celebrandum, cùm aliquando pauperes viderent ſe neque nummatos eſſe ſatis, neque à ditioribus iuuari, eorum quiſpiam hanc epiſtolam ad Saturnum fingitur miſiſſe. *Equidem & antea tibi ſcripſi, ſignificans quonam inſtatu eſſem, & quemadmodum ob inopiam mihi periculum eſſet, ne ſolus omnium expers relinquerer ſolemnitatis, quam indixiſti. Addidi & illud (nam memini) iniquiſſimum eſſe, ſi noſtrâ alij opibus ac delicijs ſuperfluerent, nihil ex ſuis facultatibus impertientes pauperioribus, alij rurſum fame contaberent, atque id quidem inſtantibus Saturnalibus. Verùm quouiam tum ad meas litteras nihil reſpondiſti, opera pretium exiſtimaui, te denuo iſdem de rebus commonſacere. Tuum erat, optime Saturne, ſublata hac rerum inæqualitate, bonisq; in medio depoſitis, poſtea celebrandum feſtum edicere. Nam uti nunc res habent, formica camelus, quemadmodum aiunt prouerbio. Quin magis tragœdia hiſtrionem animo concipe, qui altero pede præaltis cothurnis ſublimis inſiſtat, cuiuſmodi ſunt tragica calceamenta, altero verò ſit incalceatus. Iſ ſi ad hunc modum inſtructus ingrediatur, vides neceſſariò futurum, ut nunc excelsus ſit, nunc humilis, prout hunc, aut illum pedem viciffim promouerit. Nec minor eſt in vita noſtra inæqualitas, dum illi cothurnis fulſi adornante fortuna tragœdias in nos agunt. Contra magna pars pedibus atque humi ingrediatur, quum & ipſi, ſcias velim, nihilo deterius illis fabulam agere poſſimus atque ingredi, ſi quis nos quoque ad eundem iuſtum modum adornarit. Atqui ex poetis audio nihil harum rerum inter homines fuiſſe olim, quum tu ſolus adhuc imperium teneres, verùm tellus illis citra ſerendi arandiq; laborem bona progignebat, cœnam uni-*
cuique